

Tyttöjen päivän aamunavaus 2026

Tyttöjen elämä Nigerian Bornon osavaltiossa ei ole koskaan ollut helppoa. Kasvaminen aseellisen konfliktin, pakkomuuttojen ja pelon keskellä tarkoitti, että Janadan tulevaisuus oli epävarma. Hänen äitinsä päättäväisyys pitää tytär koulussa muutti kuitenkin kaiken. ”Meidän on todella asetettava tyttöjen koulutus etusijalle”, Janada toteaa vakaasti.

Hänen sanansa heijastavat monien perheiden kokemuksia Pohjois-Nigeriassa, jossa turvattomuus on pakottanut vanhemmat ottamaan tyttärensä pois koulusta. Tyttöjen sieppaukset, kuten 276 koulutytön sieppaus vuonna 2014, ovat saaneet monet vanhemmat pelkäämään tyttäriensä lähettämistä kouluun.

Näistä haasteista huolimatta koulutus avasi Janadalle ovia ja tutustutti hänet humanitaarisiin järjestöihin ja vaikuttamistyöhön, jotka tulisivat määrittämään hänen elämänsä. 16-vuotiaana hän liittyi lastenoikeusjärjestö Plan Internationaliin ja aloitti vapaaehtoistyön samalla kun jatkoi viestinnän opintojaan. Viimeisten viiden vuoden aikana hänestä on kasvanut arvostettu nuorisajohtaja, joka edistää nuorten osallistumista humanitaariseen toimintaan ja sukupuolten tasa-arvoa.

Janada johtaa noin 30-jäsenistä, sekä miehistä että naisista koostuvaa aktiivista nuorisoryhmää, joka työskentelee yhdessä stereotyyppien murtamiseksi ja tasa-arvon edistämiseksi. ”Emme voi saavuttaa sukupuolten tasa-arvoa ilman miesten osallistumista”, hän sanoo.

Sunnuntaina 11.10. vietetään kansainvälistä tyttöjen päivää. Kuulitte juuri pätjän Janadan, kriisien keskellä kasvaneen naisen tarinaa. Janada on yksi niistä lapsista, joiden lapsuus ei ole ollut lähelläkään helppoa vain siitä syystä, minne päin maapalloa hän on syntynyt.

Joka viides lapsi maailmassa, jopa 520 miljoonaa lasta, elää konfliktialueella. Se on enemmän kuin koskaan ennen. Olette varmaankin kuulleet ainakin Ukrainan sodasta sekä Gazan kriisistä, mutta useimmista meneillään olevista konflikteista ei puhuta yhtä paljon kuin niistä. Tällaisia kriisejä ovat esimerkiksi Myanmarin vuoden 2025 tuhoisa maanjäristys, jonka vuoksi noin kolme ja puoli miljoonaa ihmistä elää yhä maan sisäisinä pakolaisina tai Sudanin konflikti, jonka takia noin 17 miljoonaa lasta on humanitaarisen avun tarpeessa.

Jo valmiiksi haavoittuvassa asemassa olevien tyttöjen turvallisuus on vielä suuremmin uhattuna kriisien ja konfliktien aikaan. Kriisitilanteet uhkaavat tyttöjen turvallisuutta, terveyttä ja tulevaisuuden mahdollisuuksia, sillä epätasa-arvo syvenee kriisien keskellä. Etenkin tyttöjen koulunkäynnin mahdollisuus on vaakalaudalla. Myös Janadan

Tuettu Suomen kehitysyhteistyövaroin.

tulevaisuus oli vaakalaudalla levottomuuksien keskellä, mutta hänen äitinsä sinnikkyys pitää lapsi koulussa vaikutti suuresti Janadan elämään.

Apua kriisitilanteissa eläville on kuitenkin tarjolla. Erilaiset järjestöt auttavat kriisitilanteissa eläviä lapsia ja aikuisia. Vuonna 2025 Planin humanitaarinen työ tavoitti 13 miljoonaa lasta ja aikuista. Myös esimerkiksi YK ja Punainen Risti ovat konfliktialueilla jakamassa tarvikkeita ja auttamassa kriisien keskellä.

Olemme hyvässä asemassa asuessamme Suomessa. Sen ansiosta meillä on mahdollisuus auttaa useilla tavoilla. Meillä on mahdollisuus auttaa useilla tavoilla. Yksi tapa auttaa on olla vaikenematta ja aktiivisesti nostaa esiin epäkohtia, vaikka se tuntuisi vaikealta.

Janadan tarinan eteenpäin jakaminen on yksi esimerkki vaikuttamisesta. Nyt kuulemme hänen tarinansa loppuun.

Kun rajut tulvat koettelivat Bornon osavaltiota vuonna 2024, Janada ja hänen ryhmänsä ryhtyivät heti toimeen. ”Mobilisoimme ryhmämme, laadimme esitteen ja julkaisimme sen sosiaalisen median sivullamme. Jaoimme esitteen WhatsApp-ryhmässämme ja pyysimme ihmisiä tekemään lahjoituksia. Tämän työn avulla pystyimme tarjoamaan ruoka-apua yli 1 000 ihmiselle.”

He käyttivät ylijääneitä varoja myös tyttöjen terveyssiteiden ostamiseen. Sillä humanitaarisissa kriiseissa tyttöjen ja naisten erityiset tarpeet jäävät usein huomiotta.

Janadan aktivismi ulottuu oman yhteisönsä ulkopuolelle. Hän ylläpitää Instagram- ja Facebook-sivuja, joiden avulla hän lisää tietoa sukupuoleen perustuvasta väkivallasta, tyttöjen koulutuksesta ja haitallisista käytännöistä, kuten naisten sukuelinten silpomisesta.

”Kun julkaisemme kuvan tai puhumme tyttöjen koulutuksesta, ihmiset kommentoivat, että kukaan ei tule naimaan meitä. Olet feministi. Tällaisia kommentteja joudumme kuuntelemaan. Mutta emme välitä siitä, koska tiedämme, mihin olemme menossa ja minkä puolesta taistelemme.”

Hänen toimintansa on vienyt hänet kansainvälisille foorumeille, kuten Women Deliver -konferenssiin Ruunaan, jossa hän keskusteli konfliktialueilla elävien nuorten kohtaamista haasteista. Hän on myös juontanut ympäristöaiheista radio-ohjelmaa ja tehnyt yhteistyötä YK:n järjestöjen kanssa nuorten rauhanlähettiläänä.

”Monissa yhteiskunnissa nuoria pidetään usein uhkana. Heitä pidetään väkivaltaisina ja niin edelleen. Emme kuitenkaan saa unohtaa, että juuri he tuovat esiin ongelmia ja vaativat muutosta”, hän sanoo.

Stereotypioista ja vastustuksesta huolimatta Janada ei anna periksi. Hänen tarinansa kuvastaa koulutuksen ja nuorten johtajuuden voimaa jopa kaikkein haastavimmissa

Tuettu Suomen kehitysyhteistyövaroin.

olosuhteissa. Hänen visionsa on selkeä: tulevaisuus, jossa tytöt ovat turvassa, saavat koulutuksen ja voimaa johtaa.

Koulutus on jokaisen lapsen oikeus, joka kuuluu kaikille lapsille maailmassa. Valtiot ovat sitoutuneet koulunkäynnin turvaamiseen myös kestävän kehityksen tavoitteiden kautta. Esimerkiksi YK:n lapsen oikeuksien sopimuksessa lukee, että Jokaisella lapsella on oikeus käydä ilmaiseksi peruskoulua. Koulussa pääsee oppimaan muun muassa itselle tärkeistä oikeuksista, kuten Janadankin tarinassa. Koulunkäynnin varmistaminen myös erilaisissa kriiseissä on tärkeää. Humanitaariset järjestöt, kuten Plan International tekevät eri puolilla maailmaa töitä juuri tämän eteen.

Janadan tarina on inspiroiva esimerkki siitä, miten koulutuksen ja muiden tuen kautta voi päästä vaikuttamaan myös kansainvälisellä tasolla. Miksi naisten johtamien ryhmien tukeminen on tärkeää? Millä tavoin voisit tukea naisten johtamia ryhmiä? Miten sinä voit vaikuttaa?